

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UDŽBENICIMA

Član 1.

U Zakonu o udžbenicima („Službeni glasnik RS,“ br. 68/15), u članu 4. stav 3. posle reči: „propisuje“ dodaju se reči: „posebnim pravilnikom“.

Član 2.

U članu 14. tačka 4) briše se.

Član 3.

Član 16. menja se i glasi:

„Član 16.

Svi udžbenici koji su odobreni u skladu sa ovim zakonom, istovremeno se uvršćuju u Listu odobrenih udžbenika.

Lista se objavljuje na zvaničnoj internet stranici Ministarstva, najkasnije do 1. septembra godine u kojoj se objavljuje Katalog udžbenika, a koji prethodi školskoj godini za koju se biraju udžbenici.

Lista sadrži sledeće podatke:

- 1) naslov udžbenika;
- 2) naziv predmeta, razred i vrsta škole za koju je udžbenik namenjen;
- 3) ime autora udžbenika;
- 4) broj i datum izdavanja rešenja o odobravanju udžbenika;
- 5) jezik i pismo na kome se štampa udžbenik;
- 6) pun naziv izdavača.

Ukoliko ne postoji odobren udžbenik, odnosno priručnik i nastavni materijal za određeni predmet na srpskom i jeziku i pismu nacionalne manjine, Ministarstvo objavljuje javni poziv za podnošenje zahteva za odobravanje udžbenika, odnosno priručnika i nastavnih materijala (u daljem tekstu: Javni poziv).

U slučaju donošenja novog nastavnog programa, Ministarstvo objavljuje Javni poziv, vodeći računa o vremenu potrebnom za pripremu novog udžbenika, priručnika i nastavnih materijala, rokovima za podnošenje zahteva i početku primene novog nastavnog programa.

Vreme za pripremu novog udžbenika, odnosno novog priručnika i nastavnog materijala ne može biti kraće od 360 dana.“

Član 4.

U članu 17. stav 2. tačka 1) menja se i glasi:

„1) ukoliko se za isti predmet u istom razredu u Listi nalazi više od pet udžbenika, u Katalog se uvršćuju udžbenici koje su izabrale škole koje pohađa najmanje 5% učenika određene generacije. Ukoliko je nakon izjašnjavanja izabrano manje od pet udžbenika sa 5% ili većim procentom, u Katalog se uvršćuju udžbenici

sa sledećim najvećim procentom tako da za taj predmet mora biti najmanje pet udžbenika;“

U stavu 6. reči: „20. aprila“ zamenjuju se rečima: „1. decembra“, a posle reči: „Lista,“ dodaju se reči: „a koja prethodi školskoj godini za koju se vrši izbor udžbenika,“.

Član 5.

U članu 20. stav 1. menja se i glasi:

„Zahtev za odobravanje udžbenika izdavač podnosi Ministarstvu do 1. oktobra svake godine.“

U stavu 17. broj: „90“ zamenjuju se brojem: „180“.

Član 6.

Član 21. stav 2. posle reči: „vaspitanja“ tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „sa najmanje 10 godina radnog iskustva.“

Stav 5. menja se i glasi:

„Članovi Liste ocenjivača ne mogu biti lica koja su autori udžbenika za osnovnu i srednju školu, kao ni lica zaposlena, angažovana ili poslovno povezana sa izdavačem udžbenika, kao ni lice koje je sa odgovornim licem izdavača supružnik ili vanbračni partner, krvni srodnik u prvoj liniji, odnosno u pobočnoj liniji drugog stepena srodstva, usvojitelj ili usvojenik, uključujući i druge oblike plaćene saradnje, odnosno ne mogu da postoje drugi zakonom propisani uslovi za njihovo izuzeće, o čemu dostavljaju izjavu.“

U stavu 14. reč: „poziv“ zamenjuje se rečju: „konkurs“

Član 7.

U članu 22. stav 4. menja se i glasi:

„Komisija, pre donošenja Stručne ocene, može jednom vratiti izdavaču rukopis udžbenika i predvideti da će u svakoj prilici kada utvrdi postojanje takvih nedostataka, vratiti rukopis udžbenika izdavaču na doradu radi otklanjanja manjih nedostataka, uz detaljno obrazloženje uočenih nedostataka.“

Stav 14. menja se i glasi:

„Način i postupak davanja Stručne ocene, postupak odobravanja priručnika i nastavnih materijala, dodatnih nastavnih sredstava, nastavnih pomagala, didaktičkih sredstava i didaktičkih igrovnih sredstava propisuje ministar.“

Član 8.

U članu 24. st. 1. 2. i 3. menjaju se i glase:

„Stručno mišljenje o kvalitetu rukopisa priručnika i nastavnih materijala daje komisije koju iz reda zaposlenih, sa najmanje 10 godina radnog iskustva, formira Zavod, odnosno Pokrajinski zavod.

Stručno mišljenje o kvalitetu dodatnih nastavnih sredstava, nastavnih pomagala, didaktičkih sredstava i didaktičkih igrovnih sredstava daje komisija koju iz reda zaposlenih, sa najmanje 10 godina radnog iskustva, formira Zavod, odnosno Pokrajinski zavod.

Ukoliko u Zavodu, odnosno Pokrajinskom zavodu nisu zaposlena lica sa odgovarajućim obrazovanjem, mogu se angažovati lica, sa najmanje 10 godina radnog iskustva, sa Liste ocenjivača.“

Član 9.

U članu 25. stav 3. menja se i glasi:

„Nadležni savet obrazuje stručnu komisiju od članova sa Liste ocenjivača, koji nisu bili članovi Komisije za udžbenike za koji je podnet zahtev za ekspertizu, i čiji se Registar objavljuje na sajtu ministarstva.“

Član 10.

U članu 26. stav 1. menja se i glasi:

„U postupku odobravanja rukopisa udžbenika, priručnika i nastavnih materijala, dodatnih nastavnih sredstava, nastavnih pomagala, didaktičkih sredstava i didaktičkih igrovnih sredstava, lice koje učestvuje u postupku davanja Stručne ocene, stručnog mišljenja, odnosno ekspertskog mišljenja, pre početka rada potpisuje izjavu da nije autor udžbenika za osnovnu i srednju školu, da nije zaposlen kod izdavača udžbenika, angažovan ili poslovno povezan sa njim, uključujući i druge oblike plaćene saradnje, da nije povezan sa odgovornim licem izdavača, da nije supružnik ili vanbračni partner, krvni srodnik u prvoj liniji, odnosno u pobočnoj liniji drugog stepena srodstva, usvojitelj ili usvojenik odgovornog lica izdavača, odnosno da ne postoje drugi zakonom propisani uslovi za njegovo izuzeće.“

Član 11.

U članu 33. stav 1. menja se i glasi:

„Škola sa Liste bira najmanje tri udžbenika za svaki predmet u svakom razredu, koje rangira prema prioritetu, po kriterijumima koje utvrđuje Ministarstvo, u posebnom spisku, koji je sastavni deo odluke o izboru udžbenika, o čemu obaveštava Savet roditelja.“

U stavu 8. reči: „20. marta“ zamenjuju se rečima: „1. novembra“.

Član 12.

U članu 35. stav 2. menja se i glasi:

„Komisiju iz stava 1. ovog člana, koja ima sedam članova, od kojih su tri stručnjaci iz oblasti izdavaštva (predstavnik javnog i dva predstavnika drugih izdavača), jedan iz Ministarstva, jedan iz organa nadležnog za poslove trgovine i jedan iz organa nadležnog za zaštitu potrošača i stručnjak za ekonomske nauke kojeg predlaže socijalno-ekonomski savet, imenuje ministar. Članovi Komisije moraju imati više od pet godina radnog iskustva.“

Član 13.

U članu 36. stav 2. menja se i glasi:

„Kvalitet udžbenika i rezultate korišćenja u obrazovno-vaspitnom radu kontinuirano prati Zavod, kroz redovne kvartalne kontrole, a izveštaje objavljuje na sajtu Zavoda.“

Član 14.

U članu 39. stav 7. menja se i glasi:

„Ukoliko u Zavodu nisu zaposlena lica sa odgovarajućim obrazovanjem, mogu se angažovati lica sa Liste ocenjivača, koja imaju najmanje 10 godina iskustva iz oblasti iz koje je udžbenik koji ocenjuju.“

Član 15.

U članu 40. stav 8. tač. 1), 2) i 3) menjaju se i glase:

„1) u slučaju iz stava 1. tačka 1) ovog člana naložiti izdavaču da o svom trošku objavi udžbenik u skladu sa odobrenim rukopisom i zameni povučene udžbenike najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rešenja;

2) u slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana doneti rešenje kojim se udžbenik povlači na kraju tekuće školske godine, a u slučaju da je pravosnažnom sudskom odlukom naloženo da se predmetni udžbenik odmah povuče iz upotrebe, Ministarstvo će tražiti od izdavača dokaz da je na osnovu sudske presude nadoknadio novac;

3) u slučaju iz stava 1. tačka 3) ovog člana naložiti izdavaču koji je bio drugi na listi za kojeg su se procentualno izjasnili nastavnici koji izvode nastavu na jeziku nacionalne manjine, odnosno koji predaju učenicima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom da pripremi nedostajući udžbenik, koji će se finansirati sredstvima iz aktivirane menice izdavača.“

Član 16.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije.“

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija, između ostalog uređuje sistem u oblasti obrazovanja.

II. Razlozi za donošenje zakona

Predložene izmene i dopune Zakona o udžbenicima predstavljaju regulisanje pojedinih odredbi jednog od najvažnijih zakona iz oblasti obrazovanja. Smatram da ovim predlogom na bolji način tretiramo dostupnost udžbenika, kao i kvalitet udžbenika.

III. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja

U članu 1. se vrši dopuna člana. stav 3. tako da se jasnije definiše za koje sve posebne potrebe je neophodno adaptirati odobrene udžbenike i na koji način.

U članu 2. briše se stav 1. tačka 4) člana 14.

U članovima 3. i 4. se vrši izmena člana 16. i člana 17. stav 2. tačka 1) kojom se definišu realni rokovi kako bi procedura od odobravanja udžbenika, preko izbora, prevođenja, prilagođavanja, štampe i distribucije bila izvodljiva.

U članu 5. se vrši izmena člana 20. stava 2. tačka 1) i stava 17. ovom izmenom produžava se rok od dana objavljivanja Javnog poziva do kvalitetnijeg udžbenika.

U članu 6. se vrši izmena člana 21. stav 2. kojom se propisuju kriterijumi za imenovanje članova komisije Liste ocenjivača.

U članu 7. se vrši izmena člana 22. stava 4. i stava 14. kojom se preciziraju nedostaci i bolje se uređuje postupak prilikom davanja Stručne ocene kvaliteta.

U članu 8. se vrši izmena člana 24. st. 1., 2. i 3. ovom izmenom je preciziran bar jedan od kriterijuma a to je u ovom slučaju radno iskustvo od najmanje 10 godina, kako bi se kvalitetnije dalo stručno mišljenje.

U članu 9. se vrši izmena člana 25. stava 3. kojom se zahteva javnost podataka članova stručne komisije za ekspertizu rukopisa neophodna jer su u svakom konkretnom predmetu učestvovali u njenom radu, a to je neophodno kako ne bi došlo do eventualnog sukoba interesa.

U članu 10. se vrši izmena člana 26. stava 1. smatram da je ovo neophodno kako ne bi došlo do eventualnog sukoba interesa.

U članu 11. se vrši izmena člana 33. stava 1. izmenom se precizira kriterijum za donošenje odluke o izboru prioriteta u posebnom spisku prilikom odabira udžbenika.

U članu 12. se vrši izmena člana 35. stava 2. Predloženom izmenom su precizirani kriterijumi za imenovanje članova komisije.

U članu 13. se vrši izmena člana 36. stava 2. Predloženom izmenom detaljno je uređeno pitanje praćenja kvaliteta udžbenika i njihovog vrednovanja.

U članu 14. se vrši izmena člana 39. stava 7. Predloženom izmenom smo precizirali kriterijume za imenovanje članova komisije, na koji način bi se sprečio eventualni sukob interesa.

U članu 15. se vrši izmena člana 40. stava 8. tač. 1), 2) u 3) Predložena izmena preciznije definiše povlačenje udžbenika iz upotrebe.

U članu 16. Predloga zakona definiše se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. Procena finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje zakona

Za sprovođenje zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. Analiza efekata zakona

Usvajanje i primena predloženog zakona u velikoj meri će doprineti kvalitetnijim udžbenicima, koji neće koristiti samo jedna već više generacija đaka.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku se predlaže iz razloga što se ovim zakonom uređuju pitanja jednog od najvažnijih zakona iz oblasti obrazovanja.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O UDŽBENICIMA, KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 4.

Učenici sa smetnjama u razvoju koriste udžbenik čiji je sadržaj i/ili format prilagođen njihovim sposobnostima, potrebama i mogućnostima.

Učenici sa invaliditetom koriste udžbenike čiji je format odnosno pismo prilagođeno njihovim potrebama.

Način prilagođavanja sadržaja i formata udžbenika iz st. 1. i 2. ovog člana, propisuje POSEBNIM PRAVILNIKOM ministar nadležan za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: ministar).

Član 14.

Plan udžbenika sadrži:

- 1) naslov udžbenika za svaki nivo obrazovanja i vrstu škole, po razredima i predmetima;
- 2) naslov priručnika i nastavnih materijala za svaki nivo obrazovanja i vrstu škole, po razredima i predmetima;
- 3) jezik i pismo na kome se štampa udžbenik, odnosno priručnik i nastavni materijal;
- 4) oblik i medij u kome se koristi udžbenik;
- 5) preporučen broj strana, odnosno obim udžbenika.

Član 16.

~~Ministarstvo svake četvrte godine objavljuje javni poziv za podnošenje zahteva za odobravanje udžbenika (u daljem tekstu: Javni poziv).~~

~~U slučaju donošenja novog nastavnog plana i programa, Ministarstvo objavljuje Javni poziv i pre roka iz stava 1. ovog člana, vodeći računa o vremenu potrebnom za pripremu novog udžbenika, rokovima za podnošenje zahteva i početku primene novog nastavnog plana i programa.~~

~~Vreme za pripremu udžbenika u slučaju donošenja novog nastavnog plana i programa ne može biti kraće od 60 dana.~~

~~Javni poziv sadrži podatke o naslovu udžbenika po nivoima obrazovanja, vrsti škole, razredu i predmetu, obliku, preporučenom broju strana, odnosno obimu udžbenika, najvišoj maloprodajnoj ceni udžbenika sa PDV-om, mediju, jeziku i pismu na kom se štampa, roku i načinu za podnošenje zahteva i raspisuje se najkasnije do 1. marta godine u kojoj se objavljuje Lista odobrenih udžbenika (u daljem tekstu: Lista).~~

~~Svi udžbenici za koje je raspisan Javni poziv i koji su odobreni u skladu sa ovim zakonom, istovremeno se uvršćuju u Listu.~~

~~Lista se objavljuje na zvaničnoj internet stranici Ministarstva, najkasnije do 31. decembra školske godine u kojoj se objavljuje Katalog udžbenika (u daljem tekstu: Katalog).~~

Lista sadrži sledeće podatke:

- 1) naslov udžbenika;
- 2) naziv predmeta, razred i vrsta škole za koju je udžbenik namenjen;
- 3) ime autora udžbenika;
- 4) broj i datum izdavanja rešenja o odobravanju udžbenika;
- 5) jezik i pismo na kome se štampa udžbenik;
- 6) pun naziv izdavača.

Izdavač je dužan da u roku od 15 dana od dana objavljivanja Liste, dostavi svim školskim upravama najmanje jedan primerak udžbenika, radi obezbeđivanja dostupnosti udžbenika školama u postupku izbora.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, Lista se ažurira i pre roka iz stava 6. ovog člana.

Izuzetno, ukoliko na Javni poziv, nijedan izdavač ne podnese zahtev za odobravanje udžbenika za određeni predmet na srpskom i jeziku i pismu nacionalne manjine, Ministarstvo nalaže javnom izdavaču da pripremi nedostajuće udžbenike i određuje rok u kojem je obavezan da podnese zahtev za njihovo odobravanje na srpskom jeziku, prevod na jezik i pismo nacionalne manjine i izdanje čiji je sadržaj i/ili format prilagođen učenicima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

SVI UDŽBENICI KOJI SU ODOBRENI U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, ISTOVREMENO SE UVRŠĆUJU U LISTU ODOBRENIH UDŽBENIKA.

LISTA SE OBJAVLJUJE NA ZVANIČNOJ INTERNET STRANICI MINISTARSTVA, NAJKASNIJE DO 1. SEPTEMBRA GODINE U KOJOJ SE OBJAVLJUJE KATALOG UDŽBENIKA, A KOJI PRETHODI ŠKOLSKOJ GODINI ZA KOJU SE BIRAJU UDŽBENICI.

LISTA SADRŽI SLEDEĆE PODATKE:

- 1) NASLOV UDŽBENIKA;
- 2) NAZIV PREDMETA, RAZRED I VRSTA ŠKOLE ZA KOJU JE UDŽBENIK NAMENJEN;
- 3) IME AUTORA UDŽBENIKA;
- 4) BROJ I DATUM IZDAVANJA REŠENJA O ODOBRAVANJU UDŽBENIKA;
- 5) JEZIK I PISMO NA KOME SE ŠTAMPA UDŽBENIK;
- 6) PUN NAZIV IZDAVAČA.

UKOLIKO NE POSTOJI ODOBREN UDŽBENIK, ODNOSNO PRIRUČNIK I NASTAVNI MATERIJAL ZA ODREĐENI PREDMET NA SRPSKOM I JEZIKU I PISMU NACIONALNE MANJINE, MINISTARSTVO OBJAVLJUJE JAVNI POZIV ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA ODOBRAVANJE UDŽBENIKA, ODNOSNO PRIRUČNIKA I NASTAVNIH MATERIJALA (U DALJEM TEKSTU: JAVNI POZIV).

U SLUČAJU DONOŠENJA NOVOG NASTAVNOG PROGRAMA, MINISTARSTVO OBJAVLJUJE JAVNI POZIV, VODEĆI RAČUNA O VREMENU POTREBNOM ZA PRIPREMU NOVOG UDŽBENIKA, PRIRUČNIKA I NASTAVNIH MATERIJALA, ROKOVIMA ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA I POČETKU PRIMENE NOVOG NASTAVNOG PROGRAMA.

VREME ZA PRIPREMU NOVOG UDŽBENIKA, ODNOSNO NOVOG PRIRUČNIKA I NASTAVNOG MATERIJALA NE MOŽE BITI KRAĆE OD 360 DANA.

Član 17.

Ministarstvo svake četvrte godine objavljuje Katalog.

U Katalog se uvršćuju udžbenici sa Liste, i to:

1) udžbenici za isti predmet u istom razredu koje su izabrale škole koje pohađa najmanje 5% učenika određene generacije. Ukoliko je nakon izjašnjavanja škola izabrano više od šest udžbenika sa procentom većim od 5%, u Katalog se uvršćuje šest

~~udžbenika sa najvećim procentom. Ukoliko je nakon izjašnjavanja škola izabrano manje od tri udžbenika sa procentom većim od 5%, u Katalog se uvršćuju tri udžbenika sa najvećim procentom;~~

1) UKOLIKO SE ZA ISTI PREDMET U ISTOM RAZREDU U LISTI NALAZI VIŠE OD PET UDŽBENIKA, U KATALOG SE UVRŠĆUJU UDŽBENICI KOJE SU IZABRALE ŠKOLE KOJE POHAĐA NAJMANJE 5% UČENIKA ODREĐENE GENERACIJE. UKOLIKO JE NAKON IZJAŠNJAVANJA IZABRANO MANJE OD PET UDŽBENIKA SA 5% ILI VEĆIM PROCENTOM, U KATALOG SE UVRŠĆUJU UDŽBENICI SA SLEDEĆIM NAJVEĆIM PROCENTOM TAKO DA ZA TAJ PREDMET MORA BITI NAJMANJE PET UDŽBENIKA;

2) udžbenici za predmete za koje je odobreno tri ili manje udžbenika, nezavisno od izbora škola;

3) udžbenik čiji je sadržaj i format prilagođen učenicima sa smetnjama u razvoju i udžbenik čiji format odnosno pismo je prilagođeno učenicima sa invaliditetom.

Za nastavu koja se izvodi na jeziku nacionalne manjine, u Katalog se uvršćuju svi udžbenici na jeziku i pismu nacionalne manjine, koji se nalaze na Listi.

Pod određenom generacijom učenika u smislu stava 2. tačka 1) ovog člana podrazumevaju se svi učenici na teritoriji Republike Srbije koji pohađaju nastavu iz predmeta za koji se bira udžbenik u školskoj godini u kojoj se objavljuje Katalog.

Ministar, u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana, donosi odluku o udžbenicima koji će biti uvršteni u Katalog.

Katalog se objavljuje najkasnije do ~~20. aprila~~ 1. DECEMBRA školske godine u kojoj se objavljuje Lista A PRETHODI ŠKOLSKOJ GODINI ZA KOJU SE VRŠI IZBOR UDŽBENIKA, na zvaničnoj internet stranici Ministarstva i u "Službenom glasniku Republike Srbije - Prosvetnom glasniku".

Katalog sadrži sledeće podatke:

- 1) naslov udžbenika;
- 2) naziv predmeta, razred i vrsta škole za koju je udžbenik namenjen;
- 3) ime autora udžbenika;
- 4) broj i datum izdavanja rešenja o odobravanju udžbenika;
- 5) jezik i pismo na kome se štampa udžbenik;
- 6) pun naziv izdavača.

Udžbenici odobreni i izabrani nakon donošenja novog nastavnog plana i programa, u skladu sa ovim zakonom, naknadno se uvršćuju u Katalog.

Ministarstvo vodi elektronski registar, koji pored podataka iz stava 7. ovog člana, sadrži i podatke o nazivu škola i broju učenika koji koriste izabrani udžbenik.

Zabranjeno je školi da koristi udžbenik koji nije uvršten u Katalog.

Član 20.

~~Zahtev za odobravanje udžbenika izdavač podnosi Ministarstvu u roku koji je utvrđen Javnim pozivom.~~

ZAHTEV ZA ODOBRAVANJE UDŽBENIKA IZDAVAČ PODNOSI MINISTARSTVU DO 1. OKTOBRA SVAKE GODINE.

Zahtev za odobravanje udžbenika, osim u školskoj godini u kojoj se objavljuje javni poziv i školskoj godini u kojoj se objavljuje Lista, izdavači mogu podneti svake godine u roku od 30 dana, počev od 1. septembra.

Udžbenici koji su odobreni na osnovu podnetog zahteva iz stava 2. ovog člana, mogu se koristiti kao dodatno nastavno sredstvo u skladu sa članom 19. stav 2. ovog zakona i uvršćuju se u Listu odobrenih udžbenika nakon objavljivanja narednog Javnog poziva, ukoliko nastavni plan i program nije promenjen.

Zahtev za odobravanje udžbenika na jeziku i pismu nacionalne manjine čiji nacionalni savet ima sedište na teritoriji autonomne pokrajine, podnosi se organu autonomne pokrajine nadležnom za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: Pokrajinski sekretarijat).

Ukoliko je planom udžbenika za nastavni predmet predviđen udžbenički komplet, izdavač obavezo istovremeno podnosi zahtev za odobravanje svih komponenti udžbeničkog kompleta i elektronskog dodatka, ukoliko ga sadrži.

Uz zahtev, izdavač podnosi u štampanoj i elektronskoj formi:

- 1) grafički, likovno i tehnički oblikovan rukopis udžbenika u pet primeraka;
- 2) elaborat u pet primeraka;
- 3) odluku nadležnog organa izdavača o usvajanju rukopisa udžbenika;
- 4) saglasnost izdavača da će štampati udžbenik na jeziku i pismu nacionalne manjine u slučaju izbora tog udžbenika;
- 5) saglasnost izdavača da će u slučaju izbora tog udžbenika, isti štampati sa prilagođenim sadržajem i/ili formatom za učenike sa smetnjama u razvoju koji pohađaju nastavu u školama za učenike sa smetnjama u razvoju;
- 6) saglasnost izdavača da će u slučaju izbora tog udžbenika, isti štampati u prilagođenom formatu za učenike sa invaliditetom;
- 7) saglasnost izdavača da će omogućiti nastavnicima učenika u inkluzivnom obrazovanju da bez naknade koriste sadržaje udžbenika koji je izabrala njihova škola radi prilagođavanja udžbenika prema individualnom obrazovanju za učenike sa smetnjama u razvoju;
- 8) saglasnost izdavača da se njegov udžbenik uvrsti u Katalog, u skladu sa članom 17. ovog zakona;
- 9) izjavu o tome da li je neko od članova Liste ocenjivača rukopisa udžbenika (u daljem tekstu: Lista ocenjivača) autor udžbenika tog izdavača, lice zaposleno kod izdavača, angažovano ili poslovno povezano sa njim, uključujući i druge oblike plaćene saradnje, da nije povezan sa odgovornim licem izdavača, odnosno da ne postoje drugi zakonom propisani uslovi za njegovo izuzeće.

Elaborat iz stava 6. tačka 2) ovog člana obavezno sadrži reference i istraživanja korišćena u pripremi rukopisa, opis elektronskog dodatka i način praćenja kvaliteta udžbenika.

Izdavač koji podnosi zahtev za odobravanje udžbenika za versku nastavu, dostavlja i pozitivno mišljenje Komisije za versku nastavu.

Uz zahtev za odobravanje rukopisa udžbenika štampanog na jeziku i pismu pripadnika nacionalne manjine, izdavač dostavlja prethodnu saglasnost nacionalnog saveta nacionalne manjine i prevod tog udžbenika na srpski jezik, osim za udžbenik maternjeg jezika. Za tačnost prevoda odgovoran je izdavač.

Ukoliko izdavač podnosi zahtev za odobravanje udžbenika koji je uvršten u važeću Listu, a nije došlo do promene nastavnog plana i programa za taj predmet, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na novo izdanje udžbenika, osim odredaba koje se odnose na taksu.

Ministarstvo dostavlja Zavodu četiri primerka rukopisa udžbenika i elaborata u štampanoj i elektronskoj formi u roku od 10 radnih dana od dana isteka roka za dostavljanje rukopisa udžbenika utvrđenog Javnim pozivom.

Pokrajinski sekretarijat dostavlja ustanovi nadležnoj za poslove unapređenja i razvoja stručno-istraživačkog rada u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja na teritoriji autonomne pokrajine (u daljem tekstu: Pokrajinski zavod), četiri primerka rukopisa udžbenika na jeziku i pismu nacionalne manjine i elaborata u štampanoj i elektronskoj formi u roku od 10 radnih dana od dana isteka roka za dostavljanje rukopisa udžbenika utvrđenog Javnim pozivom.

Izdavač obezbeđuje da zahtev za odobravanje udžbenika i dostavljeni materijal iz stava 6. ovog člana ne sadrži imena autora rukopisa.

Izdavač koji podnosi zahtev za odobravanje prevoda odobrenog udžbenika sa srpskog na jezik i pismo nacionalne manjine, dostavlja odobreni udžbenik na srpskom jeziku, prevod tog udžbenika na jezik i pismo nacionalne manjine i prethodnu saglasnost nacionalnog saveta nacionalne manjine. Za tačnost prevoda odgovoran je izdavač. Ukoliko nacionalni savet nacionalne manjine ne dostavi odgovor izdavaču u roku od 45 dana od dana dostavljanja zahteva izdavača za davanje prethodne saglasnosti smatraće se da je dao saglasnost.

Izdavač koji podnosi zahtev za odobravanje prilagođenog sadržaja i/ili formata odobrenog udžbenika za učenike sa smetnjama u razvoju koji pohađaju školu za učenike sa smetnjama u razvoju, dostavlja odobreni udžbenik i udžbenik sa prilagođenim sadržajem i/ili formatom.

Izdavač koji podnosi zahtev za odobravanje prilagođenog sadržaja i/ili formata odobrenog udžbenika za učenike sa invaliditetom, dostavlja odobreni udžbenik i udžbenik sa prilagođenim sadržajem i/ili formatom.

Zahtev za odobravanje udžbenika iz st. 14-16. ovog člana izdavač podnosi Ministarstvu u roku od 90 180 dana od dana prijema obaveštenja o izboru udžbenika.

Postupak odobravanja udžbenika iz st. 14-16. ovog člana sprovodi se shodno odredbama ovog zakona koje se odnose na novo izdanje udžbenika.

Uz zahtev izdavač podnosi i dokaz o uplaćenju taksi za Stručnu ocenu.

Visinu takse za Stručnu ocenu utvrđuje ministar, na predlog Zavoda.

Sredstva od taksi iz stava 19. ovog člana, prihod su budžeta Republike Srbije i uplaćuju se na račun propisan za uplatu javnih prihoda.

Član 21.

Izbor lica sa odgovarajućim obrazovanjem i kompetencijama koja će učestvovati u ocenjivanju kvaliteta rukopisa udžbenika vrši ministar, na osnovu javnog poziva, a na predlog posebne komisije za izbor Liste ocenjivača.

Ministar imenuje posebnu komisiju za izbor članova Liste ocenjivača, koja ima 11 članova, i to: tri člana koja predlaže Nacionalni prosvetni savet, jednog člana kojeg predlaže Savet za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, dva člana koja predlaže Zavod, jednog člana kojeg predlaže Pokrajinski zavod, jednog člana kojeg predlaže Pokrajinski sekretarijat i tri člana koje predlaže Ministarstvo. Članovi posebne komisije za izbor Liste ocenjivača moraju biti stručnjaci iz oblasti obrazovanja i vaspitanja, SA NAJMANJE 10 GODINA RADNOG ISKUSTVA.

Na osnovu izbora iz stava 1. ovog člana ministar formira Listu ocenjivača.

Lista ocenjivača objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Ministarstva, i sadrži:

1) ime i prezime ocenjivača;

2) stepen i vrstu obrazovanja;

3) stručnu biografiju (radno iskustvo u struci, podaci o stručnim radovima i učešću na projektima/skupovima u oblasti obrazovanja i vaspitanja);

4) nivo i vrstu obrazovanja i predmet za koji je izabran kao ocenjivač.

~~Članovi Liste ocenjivača ne mogu biti lica koja su autori udžbenika za osnovnu i srednju školu, kao ni lica zaposlena, angažovana ili poslovno povezana sa izdavačem udžbenika, uključujući i druge oblike plaćene saradnje, odnosno ne mogu da postoje drugi zakonom propisani uslovi za njihovo izuzeće, o čemu dostavljaju izjavu.~~

ČLANOVI LISTE OCENJIVAČA NE MOGU BITI LICA KOJA SU AUTORI UDŽBENIKA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU, KAO NI LICA ZAPOSLENA, ANGAŽOVANA ILI POSLOVNO POVEZANA SA IZDAVAČEM UDŽBENIKA, KAO NI LICE KOJE JE SA ODGOVORNIM LICEM IZDAVAČA SUPRUŽNIK ILI VANBRAČNI PARTNER, KRVNI SRODNIK U PRVOJ LINIJI, ODNOSNO U POBOČNOJ LINIJI DRUGOG STEPENA SRODSTVA, USVOJITELJ ILI USVOJENIK, UKLJUČUJUĆI I DRUGE OBLIKE PLAĆENE SARADNJE, ODNOSNO NE MOGU DA POSTOJE DRUGI ZAKONOM PROPISANI USLOVI ZA NJIHOVO IZUZEĆE, O ČEMU DOSTAVLJAJU IZJAVU.

U Listu ocenjivača imenuju se lica sa:

1) odgovarajućim visokim obrazovanjem, koja poseduju kompetencije iz određenog predmeta odnosno stručne oblasti;

2) odgovarajućim visokim obrazovanjem koja poseduju kompetencije iz metodike struke/odgovarajućeg predmeta/stručne oblasti;

3) odgovarajućim obrazovanjem koja realizuju obrazovno-vaspitni rad iz određenog predmeta, odnosno stručne oblasti (nastavnik);

4) odgovarajućim obrazovanjem, koja poseduju kompetencije u skladu sa specifičnim potrebama određenog predmeta, stručne oblasti odnosno nivoa obrazovanja, vrste udžbenika, uzrasta i potreba i mogućnosti dece, učenika i odraslih (psiholog, defektolog, andragog, stručnjak za informaciono-komunikacione tehnologije, lingvisti za strani jezik i jezik nacionalne manjine i dr.).

Članovi Liste ocenjivača moraju da imaju najmanje dve godine radnog iskustva u struci.

Zavod od članova Liste ocenjivača formira Komisiju za ocenu rukopisa udžbenika (u daljem tekstu: Komisija), za svaki predmet po nivoima i vrsti obrazovanja.

U Komisiju se imenuje najmanje po jedan član iz stava 6. tač. 1)-3) ovog člana i najmanje jedan član koji je zaposlen u Zavodu, odnosno Pokrajinskom zavodu.

U Komisiju, po potrebi mogu biti imenovana i lica iz stava 6. tačka 4) ovog člana.

U Komisiju koja ocenjuje rukopise udžbenika koji se štampaju sa prilagođenim sadržajem i/ili formatom za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, imenuje se i defektolog, a u Komisiju koja ocenjuje rukopise udžbenika za učenike prvog ciklusa osnovnog obrazovanja i vaspitanja, psiholog.

U Komisiju koja ocenjuje rukopise udžbenika na jeziku i pismu nacionalne manjine imenuje se i stručnjak za odgovarajući jezik i pismo nacionalne manjine.

U Komisiju koja ocenjuje rukopis udžbenika koji ima elektronski dodatak imenuje se i stručnjak za informaciono-komunikacione tehnologije.

Ministarstvo vodi računa o dovoljnoj zastupljenosti ocenjivača za sve predmete na svim nivoima obrazovanja i po potrebi raspisuje javni ~~peživ~~ KONKURS za popunu Liste ocenjivača.

Način i postupak izbora lica na Listu ocenjivača, program obuke za ocenjivače, etički kodeks lica koja učestvuju u postupku odobravanja udžbenika i postupak imenovanja članova Komisije, propisuje ministar.

Član 22.

Komisija daje stručnu ocenu, koja sadrži poziv na ispunjenost standarda propisanih aktom iz člana 15. stav 3. ovog zakona.

Zavod dostavlja Komisiji rukopise udžbenika iz člana 20. stav 11. ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema rukopisa udžbenika.

Komisija daje obrazloženu Stručnu ocenu i dostavlja je Zavodu u roku od 90 dana od dana prijema rukopisa udžbenika.

~~Komisija, pre donošenja Stručne ocene, može jednom vratiti izdavaču rukopis udžbenika na doradu, radi otklanjanja manjih nedostataka, uz detaljno obrazloženje uočenih nedostataka.~~

KOMISIJA, PRE DONOŠENJA STRUČNE OCENE, MOŽE JEDNOM VRATITI IZDAVAČU RUKOPIS UDŽBENIKA I PREDVIDETI DA ĆE U SVAKOJ PRILICI KADA UTVRDI POSTOJANJE TAKVIH NEDOSTATAKA, VRATITI RUKOPIS UDŽBENIKA IZDAVAČU NA DORADU RADI OTKLANJANJA MANJIH NEDOSTATAKA, UZ DETALJNO OBRAZLOŽENJE UOČENIH NEDOSTATAKA.

Izdavač je dužan da ispravi nedostatke i tako ispravljeni rukopis u pet primeraka u elektronskoj i štampanoj formi vrati Komisiji u roku od osam dana od dana prijema rukopisa, pri čemu se ovaj rok računa u rok iz stava 3. ovog člana.

Ukoliko izdavač ne dostavi ispravljeni tekst rukopisa udžbenika u roku iz stava 5. ovog člana, smatra se da je odustao od zahteva za odobravanje rukopisa udžbenika, o čemu Zavod obaveštava Ministarstvo.

Zavod na osnovu obrazložene Stručne ocene daje predlog da se prihvati ili odbije zahtev za odobravanje rukopisa udžbenika.

Predlog iz stava 7. ovog člana, zajedno sa obrazloženom Stručnom ocenom, kao i primerkom ispravljenog rukopisa udžbenika iz stava 5. ovog člana, Zavod dostavlja Ministarstvu i izdavaču, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema Stručne ocene.

Sve Stručne ocene objavljuju se na zvaničnoj internet stranici Zavoda, istovremeno sa objavljivanjem Liste.

Ukoliko Zavod ne dostavi Ministarstvu predlog iz stava 7. ovog člana, ministar će u roku od osam dana od dana isteka roka za dostavljanje predloga, zatražiti od Zavoda da u roku od tri dana od dana prijema zahteva dostavi Stručnu ocenu.

Stručnu ocenu iz stava 10. ovog člana ministar dostavlja izdavaču u roku od tri dana od dana prijema. Ministar na osnovu Stručne ocene, a bez predloga Zavoda donosi rešenje kojim se odobrava udžbenik odnosno odbija zahtev za odobravanje rukopisa udžbenika.

Izdavač dostavlja Ministarstvu imena autora u roku od tri dana od dana prijema Stručne ocene, a ukoliko je izdavač podneo zahtev za ekspertizu rukopisa udžbenika, u roku od tri dana od dana prijema ekspertskog mišljenja.

Zabranjeno je izdavaču da kontaktira i vrši uticaj na članove Komisije u toku postupka davanja Stručne ocene.

~~Način i postupak davanja Stručne ocene propisuje ministar.~~

NAČIN I POSTUPAK DAVANJA STRUČNE OCENE, POSTUPAK ODOBRAVANJA PRIRUČNIKA I NASTAVNIH MATERIJALA, DODATNIH NASTAVNIH SREDSTAVA, NASTAVNIH POMAGALA, DIDAKTIČKIH SREDSTAVA I DIDAKTIČKIH IGROVNIH SREDSTAVA PROPISUJE MINISTAR.

Član 24.

~~Stručno mišljenje o kvalitetu rukopisa priručnika i nastavnih materijala daje komisija koju iz reda zaposlenih formira Zavod, odnosno Pokrajinski zavod.~~

~~Stručno mišljenje o kvalitetu dodatnih nastavnih sredstava, nastavnih pomagala, didaktičkih sredstava i didaktičkih igrovnih sredstava daje komisija koju iz reda zaposlenih formira Zavod, odnosno Pokrajinski zavod.~~

~~Ukoliko u Zavodu, odnosno Pokrajinskom zavodu nisu zaposlena lica sa odgovarajućim obrazovanjem, mogu se angažovati lica sa Liste ocenjivača.~~

STRUČNO MIŠLJENJE O KVALITETU RUKOPISA PRIRUČNIKA I NASTAVNIH MATERIJALA DAJE KOMISIJE KOJU IZ REDA ZAPOSLENIH, SA NAJMANJE 10 GODINA RADNOG ISKUSTVA, FORMIRA ZAVOD, ODNOSNO POKRAJINSKI ZAVOD.

STRUČNO MIŠLJENJE O KVALITETU DODATNIH NASTAVNIH SREDSTAVA, NASTAVNIH POMAGALA, DIDAKTIČKIH SREDSTVA I DIDAKTIČKIH IGROVNIH SREDSTAVA DAJE KOMISIJA KOJU IZ REDA ZAPOSLENIH, SA NAJMANJE 10 GODINA RADNOG ISKUSTVA, FORMIRA ZAVOD, ODNOSNO POKRAJINSKI ZAVOD.

UKOLIKO U ZAVODU, ODNOSNO POKRAJINSKOM ZAVODU NISU ZAPOSLENA LICA SA ODGOVARAJUĆIM OBRAZOVANJEM, MOGU SE ANGAŽOVATI LICA, SA NAJMANJE 10 GODINA RADNOG ISKUSTVA, SA LISTE OCENJIVAČA.

Stručno mišljenje iz stava 1. ovog člana, sa predlogom da se rukopis priručnika i nastavnog materijala odobri ili ne odobri, Zavod, odnosno Pokrajinski zavod dostavlja Ministarstvu, odnosno Pokrajinskom sekretarijatu i izdavaču u roku od 45 dana od dana prijema rukopisa.

Na osnovu stručnog mišljenja iz stava 2. ovog člana, Zavod, odnosno Pokrajinski zavod odobrava dodatna nastavna sredstva, nastavna pomagala, didaktička sredstva i didaktička igrovna sredstva u roku od 45 dana od dana prijema rukopisa.

Način i postupak davanja stručnog mišljenja iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje ministar.

Član 25.

Izdavač koji nije saglasan sa Stručnom ocenom, može u roku od osam dana od dana prijema Stručne ocene podneti Ministarstvu zahtev za ekspertizu rukopisa udžbenika.

Zahtev iz stava 1. ovog člana Ministarstvo dostavlja Nadležnom savetu u roku od osam dana od dana prijema.

~~Nadležni savet obrazuje stručnu komisiju od članova sa Liste ocenjivača, koji nisu bili članovi Komisije za udžbenik za koji je podnet zahtev za ekspertizu, o čemu pribavlja informaciju od Zavoda.~~

NADLEŽNI SAVET OBRAZUJE STRUČNU KOMISIJU OD ČLANOVA SA LISTE OCENJIVAČA, KOJI NISU BILI ČLANOVI KOMISIJE ZA UDŽBENIKE ZA KOJI JE PODNET ZAHTEV ZA EKSPERTIZU, I ČIJI SE REGISTAR OBJAVLJUJE NA SAJTU MINISTARSTVA.

Stručna komisija iz stava 3. ovog člana vrši ekspertizu rukopisa na osnovu Standarda i daje obrazloženo ekspertsko mišljenje u pisanoj formi, koje Nadležni savet u roku od 45 dana od dana prijema zahteva iz stava 1. ovog člana dostavlja Ministarstvu.

Na postupak ekspertize rukopisa priručnika i nastavnih materijala shodno se primenjuju odredbe ovog člana.

Troškove ekspertize rukopisa udžbenika snosi izdavač.

Postupak ekspertize rukopisa udžbenika sprovodi se shodno odredbama podzakonskog akta iz člana 22. stav 14. ovog zakona.

Zabranjeno je izdavaču da kontaktira i vrši uticaj na članove stručne komisije iz stava 3. ovog člana u toku postupka davanja ekspertske ocene.

Visinu takse za troškove ekspertize rukopisa udžbenika utvrđuje ministar.

Sredstva od taksi iz stava 9. ovog člana, prihod su budžeta Republike Srbije i uplaćuju se na račun propisan za uplatu javnih prihoda.

Član 26.

~~U postupku odobravanja rukopisa udžbenika, priručnika i nastavnih materijala, dodatnih nastavnih sredstava, nastavnih pomagala, didaktičkih sredstava i didaktičkih igrovnih sredstava, lice koje učestvuje u postupku davanja stručne ocene, stručnog mišljenja, odnosno ekspertske ocene, pre početka rada potpisuje izjavu da nije autor udžbenika za osnovnu i srednju školu, da nije zaposlen kod izdavača udžbenika, angažovan ili poslovno povezan sa njim, uključujući i druge oblike plaćene saradnje, da nije povezan sa odgovornim licem izdavača, odnosno da ne postoje drugi zakonom propisani uslovi za njegovo izuzeće.~~

U POSTUPKU ODOBRAVANJA RUKOPISA UDŽBENIKA, PRIRUČNIKA I NASTAVNIH MATERIJALA, DODATNIH NASTAVNIH SREDSTAVA, NASTAVNIH POMAGALA, DIDAKTIČKIH SREDSTAVA I DIDAKTIČKIH IGROVNIH SREDSTAVA, LICE KOJE UČESTVUJE U POSTUPKU DAVANJA STRUČNE OCENE, STRUČNOG MIŠLJENJA, ODNOSNO EKSPERTSKOG MIŠLJENJA, PRE POČETKA RADA POTPISUJE IZJAVU DA NIJE AUTOR UDŽBENIKA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU, DA NIJE ZAPOSLEN KOD IZDAVAČA UDŽBENIKA, ANGAŽOVAN ILI POSLOVNO POVEZAN SA NJIM, UKLJUČUJUĆI I DRUGE OBLIKE PLAĆENE SARADNJE, DA NIJE POVEZAN SA ODGOVORNIM LICEM IZDAVAČA, DA NIJE SUPRUŽNIK ILI VANBRAČNI PARTNER, KRVNI SRODNIK U PRVOJ LINIJI, ODNOSNO U POBOČNOJ LINIJI DRUGOG STEPENA SRODSTVA, USVOJITELJ ILI USVOJENIK ODGOVORNOG LICA IZDAVAČA, ODNOSNO DA NE POSTOJE DRUGI ZAKONOM PROPISANI USLOVI ZA NJEGOVO IZUZEĆE.

Odgovornim licem izdavača iz stava 1. ovog člana smatra se lice ovlašćeno za zastupanje i urednik.

Postojanje uslova iz stava 1. ovog člana utvrđuje po službenoj dužnosti ili na zahtev državnog organa, pravnog ili fizičkog lica:

1) ministar prilikom formiranja Liste ocenjivača, na osnovu izjave iz člana 21. stav 5. ovog zakona;

2) Zavod prilikom formiranja Komisije, na osnovu izjave iz člana 21. stav 5. ovog zakona i izjave iz stava 1. ovog člana;

3) Zavod i Nadležni savet prilikom formiranja stručne komisije za ekspertizu, na osnovu izjave iz člana 21. stav 5. ovog zakona i izjave iz stava 1. ovog člana.

Ukoliko se utvrdi da je član Liste ocenjivača, koji je učestvovao u postupku davanja stručne ocene, stručnog mišljenja, odnosno ekspertske ocene, dao netačnu

izjavu iz člana 21. stav 5. ovog zakona i stava 1. ovog člana, briše se sa Liste ocenjivača i ne može ponovo biti imenovan.

Član 33.

~~Škola sa Liste bira najmanje tri udžbenika za svaki predmet u svakom razredu, koje rangira prema prioritetu u posebnom spisku, koji je sastavni deo odluke o izboru udžbenika, o čemu obaveštava Savet roditelja.~~

ŠKOLA SA LISTE BIRA NAJMANJE TRI UDŽBENIKA ZA SVAKI PREDMET U SVAKOM RAZREDU, KOJE RANGIRA PREMA PRIORITETU, PO KRITERIJUMIMA KOJE UTVRĐUJE MINISTARSTVO, U POSEBNOM SPISKU, KOJI JE SASTAVNI DEO ODLUKE O IZBORU UDŽBENIKA, O ČEMU OBAVEŠTAVA SAVET RODITELJA.

Ukoliko se na Listi nalaze tri ili manje udžbenika škola bira jedan udžbenik.

Odluku o izboru udžbenika donosi nastavničko veće na obrazložen predlog stručnih veća za oblasti predmeta, odnosno stručnih aktiva nastavnika razredne nastave.

Odluku o izboru udžbenika na jeziku i pismu nacionalne manjine donosi nastavničko veće na obrazložen predlog stručnih veća za oblasti predmeta, odnosno stručnih aktiva nastavnika razredne nastave koji izvode nastavu na jeziku nacionalne manjine.

Odluku o izboru udžbenika sa prilagođenim sadržajem i/ili formatom donosi nastavničko veće na obrazloženi predlog stručnih veća za oblasti predmeta, odnosno stručnih aktiva nastavnika razredne nastave.

Učenici sa smetnjama u razvoju i invaliditetom u inkluzivnom obrazovanju, koriste udžbenike koje je izabrala škola u skladu sa odlukom iz st. 2-4. ovog člana.

U svim odeljenjima istog razreda iste škole, za isti nastavni predmet po pravilu se koristi isti udžbenik jednog izdavača.

Odluku iz st. 3-5. ovog člana škola dostavlja Ministarstvu najkasnije do 20. marta 1. NOVEMBRA godine u kojoj se objavljuje Katalog.

Ukoliko udžbenik koji je izabrala škola ne bude objavljen u Katalogu, škola ima obavezu da u roku od pet radnih dana od dana objavljivanja Kataloga izabere drugi udžbenik sa spiska iz stava 1. ovog člana koji je uvršćen u Katalog, odnosno drugi udžbenik iz Kataloga ukoliko nijedan udžbenik iz spiska iz stava 1. ovog člana nije uvršten u Katalog, i o tome obavesti Ministarstvo.

Ukoliko na Listi nema odobrenih udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine, odnosno udžbenika sa prilagođenim sadržajem i/ili formatom, izdavač čiji udžbenik ima najveći procenat u Katalogu, obavezan je da taj udžbenik prevede na odgovarajući jezik i pismo nacionalne manjine, odnosno da obezbedi udžbenik sa prilagođenim sadržajem i/ili formatom.

Ukoliko škola ne dostavi odluku o izboru udžbenika, Ministarstvo će u roku od pet radnih dana od dana isteka roka iz st. 8. i 9. ovog člana, doneti odluku da se u školi koriste udžbenici iz Kataloga koji su najzastupljeniji na teritoriji nadležne školske uprave.

Konačnu odluku o udžbenicima koji će se koristiti u školi naredne četiri školske godine, škola objavljuje na oglasnoj tabli i obavezujuća je za sve koji izvode obrazovno-vaspitni rad.

Podatke o udžbenicima iz odluke iz stava 12. ovog člana škola unosi u elektronski registar udžbenika, u skladu sa članom 17. stav 9. ovog zakona.

Spisak izabranih udžbenika, zajedno sa obrazloženim predlogom, škola trajno čuva u dokumentaciji, u skladu sa zakonom.

Član 35.

Ministar, na osnovu predloga Komisije za određivanje najviše maloprodajne cene udžbenika, priručnika i nastavnih materijala sa PDV-om svake godine donosi odluku o najvišoj maloprodajnoj ceni udžbenika, priručnika i nastavnih materijala sa PDV-om, najkasnije do 15. marta tekuće godine za narednu školsku godinu.

~~Komisiju iz stava 1. ovog člana, koja ima sedam članova, od kojih su tri stručnjaci iz oblasti izdavaštva (predstavnik javnog i dva predstavnika drugih izdavača), jedan iz Ministarstva, jedan iz organa nadležnog za poslove trgovine i jedan iz organa nadležnog za zaštitu potrošača i stručnjak za ekonomske nauke kojeg predlaže socijalno-ekonomski savet, imenuje ministar.~~

KOMISIJU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, KOJA IMA SEDAM ČLANOVA, OD KOJIH SU TRI STRUČNJACI IZ OBLASTI IZDAVAŠTVA (PREDSTAVNIK JAVNOG I DVA PREDSTAVNIKA DRUGIH IZDAVAČA), JEDAN IZ MINISTARSTVA, JEDAN IZ ORGANA NADLEŽNOG ZA POSLOVE TRGOVINE I JEDAN IZ ORGANA NADLEŽNOG ZA ZAŠTITU POTROŠAČA I STRUČNJAK ZA EKONOMSKE NAUKE KOJEG PREDLAŽE SOCIJALNO-EKONOMSKI SAVET, IMENUJE MINISTAR. ČLANOVI KOMISIJE MORAJU IMATI VIŠE OD PET GODINA RADNOG ISKUSTVA.

Odluka iz stava 1. ovog člana objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Ministarstva.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u godini u kojoj se objavljuje Javni poziv, odluka iz stava 1. ovog člana objavljuje se najkasnije na dan objavljivanja Javnog poziva.

Najviša maloprodajna cena udžbenika i priručnika i nastavnih materijala sa PDV-om, koji se štampa na jeziku i pismu nacionalne manjine, odnosno sa prilagođenim sadržajem i/ili formatom za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, ne može biti veća od najviše maloprodajne cene udžbenika i priručnika i nastavnih materijala sa PDV-om na srpskom jeziku koji je preveden, odnosno čiji se sadržaj i/ili format prilagođava.

Zabranjeno je izdavaču da udžbenik, priručnik i nastavni materijal prodaje po ceni većoj od cene utvrđene odlukom iz stava 1. ovog člana.

Kriterijume za formiranje najviše maloprodajne cene udžbenika, priručnika i nastavnih materijala sa PDV-om, kao i način rada Komisije iz stava 1. ovog člana zajednički propisuju ministar nadležan za poslove obrazovanja i ministar nadležan za poslove trgovine.

Član 36.

Izdavači imaju obavezu da kroz unutrašnji sistem kontrole prate kvalitet svojih udžbenika, pribavljaju mišljenja korisnika udžbenika i evidenciju o praćenju stavljaju na uvid javnosti.

~~Kvalitet udžbenika i rezultate korišćenja u obrazovno-vaspitnom radu kontinuirano prati Zavod.~~

KVALITET UDŽBENIKA I REZULTATE KORIŠĆENJA U OBRAZOVNO-VASPITNOM RADU KONTINUIRANO PRATI ZAVOD, KROZ REDOVNE KVARTALNE KONTROLE, A IZVEŠTAJE OBJAVLJUJE NA SAJTU ZAVODA.

Član 39.

Novo izdanje udžbenika koje se štampa sa nepromenjenim sadržajem, ne podleže ponovnom odobravanju.

Promenom sadržaja iz stava 1. ovog člana, ne smatra se:

1) ispravljanje grešaka i omaški u tekstu (imena, nazivi, brojevi, pravopisne greške, zastarele ilustracije i sl.);

2) izmene i/ili dopune koje nastaju iz potrebe da se izvrši usklađivanje sa promenom propisa, izuzev propisa koji se odnose na Standarde, Plan udžbenika i nastavni plan i program;

3) izmene i/ili dopune na osnovu zvaničnih podataka (naučni podaci, merne jedinice, tehničke, tehnološke i druge oznake);

4) unapređivanje didaktičkog oblikovanja udžbenika kojim se menja, odnosno dopunjuje najviše do 5% sadržaja.

Izdavač najkasnije do 15. maja tekuće godine za narednu školsku godinu podnosi Ministarstvu zahtev za utvrđivanje da novo izdanje odobrenog udžbenika sadrži izmene i dopune u skladu sa stavom 2. ovog člana.

Uz zahtev, izdavač u četiri primerka u štampanoj i elektronskoj formi dostavlja odobreni udžbenik, rukopis novog izdanja udžbenika, obrazloženje izmena i dopuna udžbenika i dokaz o uplati takse.

Ministarstvo, u roku od 10 radnih dana od dana prijema zahteva iz stava 3. ovog člana, dostavlja Zavodu u tri primerka odobreni udžbenik, rukopis novog izdanja udžbenika u štampanoj i elektronskoj formi i obrazloženje izmena i dopuna udžbenika.

Zavod u roku od 30 dana od dana prijema zahteva izdavača, dostavlja Ministarstvu i izdavaču stručno mišljenje komisije koju formira iz reda zaposlenih da je novo izdanje udžbenika izmenjeno u skladu sa stavom 2. ovog člana i da ne podleže ponovnom odobravanju, odnosno da predati rukopis ne predstavlja novo izdanje udžbenika u skladu sa stavom 2. ovog člana.

~~Ukoliko u Zavodu nisu zaposlena lica sa odgovarajućim obrazovanjem, mogu se angažovati lica sa Liste ocenjivača.~~

UKOLIKO U ZAVODU NISU ZAPOSLENA LICA SA ODGOVARAJUĆIM OBRAZOVANJEM, MOGU SE ANGAŽOVATI LICA SA LISTE OCENJIVAČA, KOJI IMAJU NAJMANJE 10 GODINA ISKUSTVA IZ OBLASTI IZ KOJE JE UDŽBENIKA KOJI OCENJUJU.

Ministar u roku od 15 dana od dana prijema stručnog mišljenja iz stava 6. ovog člana donosi rešenje, kojim utvrđuje da li novo izdanje udžbenika predstavlja izdanje koje se štampa sa nepromenjenim sadržajem.

Prethodno izdanje udžbenika iz stava 2. tačka 4) ovog člana koji ima novo izdanje, ostaje u upotrebi.

Rešenje iz stava 8. ovog člana unosi se u Katalog.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na udžbenike koje odobrava Pokrajinski sekretarijat.

Odredbe st. 4-8. ovog člana shodno se primenjuju na postupak odobravanja udžbenika iz člana 20. st. 14-16. ovog zakona.

Visinu takse iz stava 4. ovog člana utvrđuje ministar, na predlog Zavoda.

Sredstva od takse iz stava 4. ovog člana, prihod su budžeta Republike Srbije i uplaćuju se na račun propisan za uplatu javnih prihoda.

Član 40.

Udžbenik se povlači iz upotrebe u slučaju:

- 1) da nije objavljen u skladu sa odobrenim rukopisom;
- 2) iz člana 32. ovog zakona (povreda autorskog prava);
- 3) da izdavač ne obezbedi izabrani udžbenik prema iskazanim potrebama škola, u skladu sa ovim zakonom.

Zahtev za povlačenje udžbenika svako zainteresovano pravno ili fizičko lice i državni organ može podneti Ministarstvu.

U slučaju podnošenja zahteva za povlačenje udžbenika iz razloga utvrđenog stavom 1. tačka 1) ovog člana, Ministarstvo pribavlja mišljenje Zavoda u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva za povlačenje udžbenika.

Ministar donosi rešenje o povlačenju udžbenika, koje je konačno u upravnom postupku.

Rešenjem iz stava 4. ovog člana udžbenik se povlači iz upotrebe u roku od 15 dana od dana donošenja rešenja, o čemu Ministarstvo obaveštava škole koje koriste povučeni udžbenik.

Škole koje su koristile udžbenik koji je povučen iz upotrebe, dužne su da u roku od tri radna dana od dana prijema rešenja iz stava 4. ovog člana, izaberu drugi udžbenik iz Kataloga.

Škola o odluci iz stava 6. ovog člana obaveštava Ministarstvo, o čemu Ministarstvo u roku od tri dana obaveštava izdavača čiji udžbenik je škola izabrala.

Izuzetno, ukoliko u Katalogu odnosno Listi, postoji samo udžbenik koji je povučen iz upotrebe, Ministarstvo će:

~~1) u slučaju iz stava 1. tačka 1) ovog člana, naložiti izdavaču da o svom trošku objavi udžbenik u skladu sa odobrenim rukopisom i zameni povučene udžbenike najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rešenja, a u slučaju da izdavač ne postupi po nalogu, Ministarstvo će aktivirati menicu;~~

~~2) u slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana doneti rešenje kojim se udžbenik povlači na kraju tekuće školske godine, a u slučaju da je pravosnažnom sudskom odlukom naloženo da se predmetni udžbenik odmah povuče iz upotrebe, Ministarstvo će u roku od tri dana od dana saznanja za postojanje pravosnažne sudske odluke, zatražiti od izdavača da u roku od osam dana dostavi dokaz da je na osnovu pravosnažne sudske odluke isplatio naknadu vlasniku autorskih prava, u suprotnom Ministarstvo će aktivirati menicu radi isplate naknade vlasniku autorskog prava kako bi se udžbenik koristio do kraja školske godine;~~

~~3) u slučaju iz stava 1. tačka 3) ovog člana, naložiti javnom izdavaču da pripremi nedostajući udžbenik, koji će se finansirati sredstvima iz aktivirane menice izdavača čiji je udžbenik povučen.~~

1) U SLUČAJU IZ STAVA 1. TAČKA 1) OVOG ČLANA NALOŽITI IZDAVAČU DA O SVOM TROŠKU OBJAVI UDŽBENIK U SKLADU SA ODOBRENIM RUKOPISOM I ZAMENI POVUČENE UDŽBENIKE NAJKASNIJE U ROKU OD 30 DANA OD DANA PRIJEMA REŠENJA;

2) U SLUČAJU IZ STAVA 1. TAČKA 2) OVOG ČLANA DONETI REŠENJE KOJIM SE UDŽBENIK POVLAČI NA KRAJU TEKUĆE ŠKOLSKE GODINE, A U SLUČAJU DA JE PRAVOSNAŽNOM SUDSKOM ODLUKOM NALOŽENO DA SE PREDMETNI UDŽBENIK ODMAH POVUČE IZ UPOTREBE, MINISTARSTVO ĆE TRAŽITI OD IZDAVAČA DOKAZ DA JE NA OSNOVU SUDSKE PRESUDE NADOKNADIO NOVAC;

3) U SLUČAJU IZ STAVA 1. TAČKA 3) OVOG ČLANA NALOŽITI IZDAVAČU KOJI JE BIO DRUGI NA LISTI ZA KOJEG SU SE PROCENTUALNO IZJASNILI NASTAVNICI KOJI IZVODE NASTAVU NA JEZIKU NACIONALNE MANJINE, ODNOSNO KOJI PREDAJU UČENICIMA SA SMETNJAMA U RAZVOJU I INVALIDITETOM DA PRIPREMI NEDOSTAJUĆI UDŽBENIK, KOJI ĆE SE FINANSIRATI SREDSTVIMA IZ AKTIVIRANE MENICE IZDAVAČA.

Povučeni udžbenik briše se iz Kataloga i Liste.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na udžbenike koje je odobrio Pokrajinski sekretarijat.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Narodna poslanica mr Aleksandra Jerkov

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o udžbenicima

The Law Proposal on amending and completing the Law on Textbooks

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

- a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa**
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma**
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma**
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma**
- d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju**

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima**
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima**
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima**
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost**

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava.

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o udžbenicima.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.

Potpis rukovodioca organa organa državne uprave, odnosno drugog ovlašćenog predlagača propisa, datum i pečat

Beograd, 26. septembar 2016. godine

NARODNA POSLANICA

mr Aleksandra Jerkov